Unit 8.

Loop-1

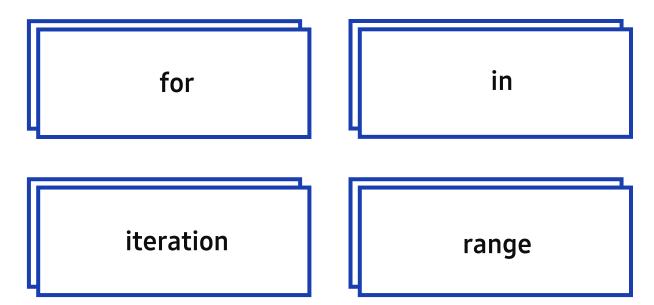
Learning objectives

- ທຳຄວາມເຂົ້າໃຈຈຸດປະສົງຂອງຄຳສັ່ງວົນຊ້ຳ ແລະ ຂຸງນຄຳສັ່ງວົນຊ້ຳ.
- √ ທຳຄວາມເຂົ້າໃຈແນວຄວາມຄິດຂອງຟັງຊັນ range ແລະ ການນຳໃຊ້ເພື່ອວົນຊ້ຳ.
- √ ທຳຄວາມເຂົ້າໃຈ ແລະ ນຳໃຊ້ for syntax ແລະ list.

Lesson overview

- 🗸 ເຂົ້າໃຈຄວາມຈຳເປັນຂອງການວົນຊ້ຳ ແລະ ຮູ້ວິທີການນຳໃຊ້
- √ ການປະຕິບັດຊ້ຳຕາມຈຳນວນຄັ້ງທີ່ກຳນົດໄວ້ ໂດຍໃຊ້ for loops
- 🗸 ຮຸງນຮູ້ວິທີການຂຸງນການຊ້ຳແບບຕ່າງໆ ໂດຍນຳໃຊ້ຄຳສັ່ງ for ແລະ range
- 🗸 ຮຸງນຮູ້ວິທີການສ້າງລຳດັບຂອງຕົວເລກຕ່າງໆ ໂດຍໃຊ້ຟັງຊັນ range ແລະ lists
- 🏿 ແນວຄວາມຄິດທີ່ເຈົ້າຈະຕ້ອງຮູ້ຈາກບົດຮຸງນທີ່ຜ່ານມາ
  - 🗸 ທຳຄວາມເຂົ້າໃຈຄຳສັ່ງທີ່ເງື່ອນໄຂຕ່າງໆເຊັ່ນ: ຄຳສັ່ງ if ແລະ ຄຳສັ່ງ if-elif-else
  - √ ທຳຄວາມເຂົ້າໃຈກ່ຽວກັບໂຄງສ້າງຂອງຄຳສັ່ງທີ່ປະຕິບັດການໄດ້ແບບບໍ່ຕໍ່ເນື່ອງ, ເຊິ່ງ Block ດ້ານລຸ່ມຈະຖືກດຳເນີນການເມື່ອກົງກັບເງື່ອນໄຂທີ່ກຳໜິດ.

Keyword

Mission

1. Real world problem

ໂລກອ້ວນເປັນສາເຫດຂອງພະຍາດຕ່າງໆ
 ໂດຍລວມ

http://www.bio-ethiks.com/index.php/2018/08/27/the-obesity-crisisand-social-justice-part-1/

1.1. ໂລກອ້ວນເປັນສາເຫດຂອງພະຍາດຕ່າງໆ ແລະ ເພີ່ມພາລະຂອງຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທາງການແພດໃນສັງຄົມ

- ໂດຍທົ່ວໄປ, ໂລກອ້ວນແມ່ນເກີດຈາກການເພີ່ມຂຶ້ນຂອງໄຂມັນໃນຮ່າງກາຍ ເມື່ອໄດ້ຮັບພະລັງງານສູງກວ່າການນຳໃຊ້ພະລັງງານ. ໂລກອ້ວນແບບທີສອງ ແມ່ນເກີດມາຈາກການສືບພັນ, ພະຍາດຕ່ອມບໍ່ມີທໍ່ (ກຸ່ມອາການຮວຍໄຂ່ມີຖົງ ນ້ຳຫຼາຍໜ່ວຍ, ສາຍພັນອິນຊູລິນ (insulin) ແລະ ອື່ນໆ), ຢາເສບຕິດ ແລະ ອື່ນໆ.
- ໂລກອ້ວນບໍ່ໄດ້ຢຸດຢູ່ພຽງແຕ່ເປັນໂລກອ້ວນເທົ່ານັ້ນ, ແຕ່ສາມາດເປັນຕົ້ນເຫດ
   ຂອງພະຍາດອື່ນໆຫຼາກຫຼາຍ ແລະ ຍັງສາມາດນຳໄປສູ່ການເປັນພະຍາດທາງ
   ຈິດ.
- ພະຍາດເບົາຫວານປະເພດ 2, ພາວະໄຂມັນໃນເສັ້ນເລືອດຜິດປົກະຕິ, ຄວາມດັນເລືອດສູງ, ໄຂມັນຫຸ້ມຕັບ, ພະຍາດຕ່ອມນ້ຳບີ, ພະຍາດເສັ້ນເລືອດ ໃນຫົວໃຈຕີບ (ພະຍາດເສັ້ນເລືອດໃນຫົວໃຈຕີບ, ກ້າມເນື້ອຫົວໃຈຕາຍ), ໂລກ ຫຼອດເລືອດຕັນໃນສະໝອງ, ພາວະຢຸດຫາຍໃຈເວລານອນ, ໂລກເກົ້າ, ຂໍ່ເຂົ່າ ເຊື່ອມ, ປະຈຳເດືອນຜິດປົກກະຕິ, ມະເຮັງລຳໄສ້ໃຫຍ່ ແລະ ມະເຮັງເຕົ້ານົມ ເປັນຕົ້ນ.
- ໂລກອ້ວນເປັນທັງບັນຫາສ່ວນບຸກຄົນ ແລະ ເປັນບັນຫາສັງຄົມ ທີ່ເພີ່ມພາລະ ຄ່າປິ່ນປົວໃຫ້ກັບສັງຄົມໂດຍລວມ.

- 1. Real world problem
- 1.2. ວິທີການປ້ອງກັນ ໂລກອ້ວນ

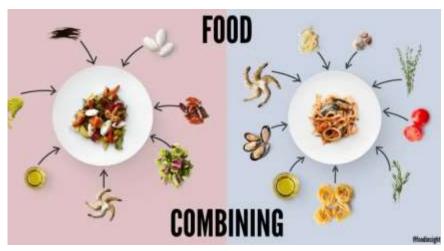

https://timesofindia.indiatimes.com/life-style/food-news/10-fooditems-you-should-avoid-to-stay-healthy/articleshow/68558987.cms

- ສິ່ງທຳອິດທີ່ແຕ່ລະຄົນສາມາດເຮັດໄດ້ເພື່ອຫຼືກເວັ້ນການເປັນ
   ໂລກອ້ວນແມ່ນຫຼີກລັ່ງງການກິນອາຫານຫຼາຍເກີນໄປ, ຫຼຸດຕ່ອນອາຫານສຳເລັດຮູບ, ໃຊ້ວັດຖຸດິບສົດ ແລະ ໃໝ່ ໃນອາຫານ.
- ໃນພາລະກິດນີ້, ພວກເຮົາຈະຄົ້ນຫາສູດການປະສົມສ່ວນ
   ປະກອບຕ່າງໆທີ່ສາມາດສະໜອງໃຫ້ບຸກຄົນ ເພື່ອແກ້ໄຂບັນຫາ
   ໂລກອ້ວນ.
- ເປົ້າໝາຍສຸດທ້າຍຂອງພາລະກິດນີ້ແມ່ນການຕັ້ງຮ້ານຂາຍແຊນ ວິດ (sandwich) ແລະ ສ້າງສ່ວນປະສົມຂອງແຊນວິດທຸກ ຢ່າງທີ່ເປັນໄປໄດ້ດ້ວຍສ່ວນປະສົມທາງຮ້ານສະໜອງໃຫ້ ລວມ ທັງເຂົ້າຈີ່ອິນຊີຕ່າງໆ, ຜັກ, ໄສ້ກອກ, ນ້ຳຊັອດ ແລະ ອື່ນໆ.

2. Solution

2.1. ການປະສົມອາຫານແມ່ນຫຍັງ?

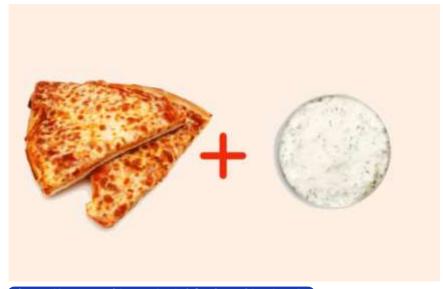

https://foodinsight.org/what-is-food-combining/

- ຊະນິດຂອງຜັກ ແລະ ໄສ້ກອກ ທີ່ໃຊ້ໃນການ
   ເຮັດອາຫານແຕກຕ່າງກັນ ແລະ ມີປະຫວັດ
   ຄວາມເປັນມາອັນຍາວນານ.
- ການປະສົມປະສານຂອງຜັກຕ່າງໆ ແລະໄສ້ກອກ ເຮັດໃຫ້ລົດຊາດເຂັ້ມຂຸ້ນດີ.
- ການຫຼຸດຜ່ອນການບໍລິໂພກນ້ຳຕານ, ໂດຍການ ບໍລິໂພກ ລົດຊາດທີ່ເຂັ້ມຂຸ້ນນີ້ຈະເປັນການນຳໃຊ້ ວິທີການປຸງແຕ່ງອາຫານທີ່ດີ.

2. Solution

- 2.2. ຂໍ້ມູນເພີ່ມເຕີມສໍາລັບການປະສົມອາຫານ
  - l ກວດເບິ່ງ https://www.eatthis.com/weird-food-combinations/ ສໍາລັບຂໍ້ມູນເພີ່ມເຕີມກ່ຽວກັບ ການປຸງແຕ່ງອາຫານ
  - l ເວັບໄຊນີ້ບອກເລົ່າເຖິງຄວາມສະໜຸກສະໜານ ແລະ ຄວາມແຊບທີ່ພວກເຮົາບໍ່ໄດ້ຄິດເຖິງມາກ່ອນ.

https://www.eatthis.com/weird-food-combinations/

3.1. ວິທີປຸງແຕ່ງອາຫານໃຫ້ແຊບ

https://foodinsight.org/what-is-food-combining

- ▶ David ເປີດຮ້ານ sandwich ໃໝ່. David ຕ້ອງການ ສູດແຊນວິດທຸກປະເພດທີ່ສາມາດເຮັດໄດ້ໂດຍການປະສົມ ເຂົ້າກັນຂອງເຂົ້າຈີ່, ຊີ້ນ, ຜັກ, ໄສ້ກອກ ແລະ ຊັອດ ທີ່ມີ ຢູ່ໃນຮ້ານຂອງລາວ.
- ປະເພດເຂົ້າຈີ່ຂອງ David ປະກອບມີ: "ເຂົ້າຈີ່ Rye", "ແປ້ງສາລີ" ແລະ "ສີຂາວ". ປະເພດຊີ້ນປະກອບມີ: "Meatball", "ໄສ້ກອກ", "ເອີກໄກ່". ປະເພດຜັກປະ ກອບມີ: "ຜັກກາດ", "ໝາກເລັ່ນ", "ໝາກແຕງ" ແລະ ນ້ຳຊອດໄດ້ແກ່: "Mayonnaise", "Honey Mustard", ແລະ "Chili".
- ສ່ວນປະສົມແຕ່ລະປະເພດສາມາດເລືອກໄດ້ພຸງແຕ່ຄັ້ງ ດງວເທົ່ານັ້ນ. ຊຸດການປະສົມປະສານທີ່ເປັນໄປໄດ້ແມ່ນ ຫຍັງ? ໃຫ້ພິມການປະສົມທັງໝົດດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

3.2. ຂັ້ນຕອນການປຸງແຕ່ງອາຫານແຊບ

```
breads = ["Rye bread", "wheat", "white"]
2 meats = ["Meatball", "Sausage", "Chicken breast"]
  vegis = ["Lettuce", "Tomato", "Cucumber"]
   sauces = ["Mayonnaise", "Honey Mustard", "Chili"]
  print('Possible combinations of David's sandwich shop')
  for b in breads:
      for m in meats:
          for v in vegis:
10
              for s in sauces:
                  print(b+ " + "+ m+ " + "+ v+ " + "+ s)
11
12
```

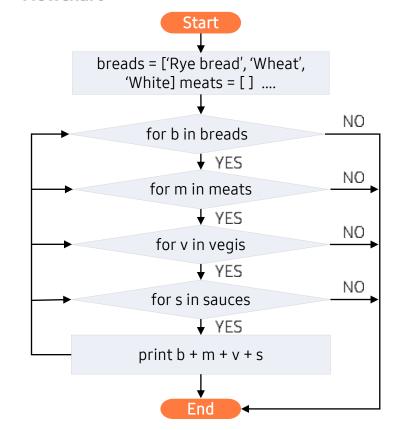
```
Possible combinations of David's sandwich shop
Rye bread + Meatball + Lettuce + Mayonnaise
Rve bread + Meatball + Lettuce + Honey Mustard
Rye bread + Meatball + Lettuce + Chili
Rye bread + Meatball + Tomato + Mayonnaise
Rye bread + Meatball + Tomato + Honey Mustard
Rye bread + Meatball + Tomato + Chili
Rye bread + Meatball + Cucumber + Mayonnaise
Rye bread + Meatball + Cucumber + Honey Mustard
```

3.3. ແຜນການຂຸງນໂປຣແກຣມ

Pseudocode

- [1] Start
- [2] Define list-type data containing food ingredients.
- [3] the number of elements in for b in bread list:
- [4] the number of elements in for m in meats list:
- [5] the number of elements in for v in vegis list:
- [6] the number of elements in for s in sauces list:
- [7] print b + m + v + s.
- [8] end

Flowchart

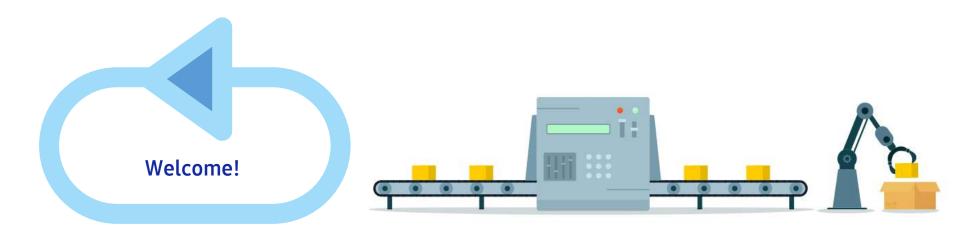

3.4. Code ສຸດທ້າຍໃນການປຸງແຕ່ງອາຫານທີ່ແຊບ

```
breads = ["Rye bread", "wheat", "white"]
 2 meats = ["Meatball", "Sausage", "Chicken breast"]
  vegis = ["Lettuce", "Tomato", "Cucumber"]
   sauces = ["Mayonnaise", "Honey Mustard", "Chili"]
  print('Possible combinations of David's sandwich shop')
   for b in breads:
      for m in meats:
          for v in vegis:
10
              for s in sauces:
                  print(b+ " + "+ m+ " + "+ v+ " + "+ s)
11
12
```

Key concept

- 1. ພື້ນຖານຂອງຄຳສັ່ງ for
- 1.1. ຄວາມຈຳເປັນຂອງຄຳສັ່ງ for
- Iການວົນຊ້ຳ code ຕາມເງື່ອນໄຂຈະຊ່ວຍແກ້ໄຂບັນຫາທີ່ສັບຊ້ອນໄດ້.
- I ຕົວຢ່າງເຊັ່ນ ໂປຣແກຣມຈະມີຄວາມກະທັດຮັດຫຼາຍຂຶ້ນ ໂດຍການໃຊ້ໂຄງສ້າງແບບວົນຊ້ຳ ແທນການ ຄັດລອກ ແລະ ວາງຄຳສັ່ງ ບາງຢ່າງເພື່ອເຮັດວຸງກເດີມຊ້ຳອີກ.
- l ນອກຈາກນັ້ນ, ຄຳສັ່ງການວົນຊ້ຳສາມາດຫຼຸດເວລາໃນການຂຸງນໂປຣແກຣມ.

1.1. ຄວາມຈຳເປັນຂອງຄຳສັ່ງ for

```
1 print('Welcome to everyone!!')
 2 print('Welcome to everyone!!')
 3 print('Welcome to everyone!!')
 4 print('Welcome to everyone!!')
 5 print('Welcome to everyone!!')
Welcome to everyone!!
Welcome to everyone!!
Welcome to everyone!!
Welcome to everyone!!
```

- ຂຸງນຟັງຊັນການພິມ 5 ເທື່ອ. ເພື່ອພິມ 5 ເທື່ອຊ້ຳໆກັນ ໂດຍບໍ່ໃຊ້ຄຳສັ່ງວົນຊ້ຳ.
- ລອງເຮັດຊ້ຳວງກງານນີ້ 1000 ເທື່ອ.
- ການເຮັດແບບນີ້ເບໍ່ມີປະສິດທິພາບ.

Welcome to everyone!!

1.1. ຄວາມຈຳເປັນຂອງຄຳສັ່ງ for

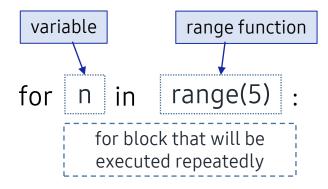
Why is repetition important?

```
for i in range(5):
    print('Welcome to everyone!!')

Welcome to everyone!!
```

- ແນ່ນອນ ສໍາລັບການທໍາຊໍ້າພູງບໍ່ເທົ່າໃດຄັ້ງ, ເຮົາສາມາດ "copy and paste" ຕາມຂ້າງເທິງໄດ້
- ແຕ່ເຮົາສາມາດເຮັດຊ້ຳອີກ 100 ເທື່ອໄດ້ ຫຼື ບໍ່?
- ▶ ໃນກໍລະນີນີ້, ສາມາດຂຸງນ code ງ່າຍໆໄດ້ ໂດຍໃຊ້ຄຳສັ່ງ for.
- ຄຳສັ່ງວົນຊ້ຳເປັນຄຳສັ່ງຄວບຄຸມທີ່ສຳຄັນ ທີ່ຈັດການກັບວຸງກງານຊ້ຳຊ້ອນທີ່ບໍ່ສະດວກ.

- 1.2. syntax ພື້ນຖານຂອງຄຳສັ່ງ range ແລະ loop
  - l ຟັງຊັນ range ສ້າງລຳດັບຈຳນວນຖ້ວນຂອງຊ່ວງເວລາໃດໜຶ່ງ.
  - l ສາມາດນຳໃຊ້ຈຳນວນວົນຊ້ຳໃນ for loop ໄດ້.

1.3. ຕົວຢ່າງຄຳສັ່ງ for

```
1 for i in range(10):
        print('Welcome to everyone!!')
Welcome to everyone!!
```

- ເພື່ອຕ້ອງການຂຸງນຊ້ຳ code ຂ້າງເທິງ 10 ເທື່ອ, ກໍໃຫ້ໃສ່ເລກ 10 ພາຍໃນວົງເລັບ ()
- ▶ code ທີ່ງ່າຍດາຍນີ້ໄດ້ຖືກປະຕິບັດຈຳນວນຫຼວງຫຼາຍ, ການດັດແກ້ code ແລະ ການບຳລຸງຮັກສາ ຈະງ່າຍຂຶ້ນ.
- ເພື່ອຕ້ອງການເຮັດຊ້ຳ 100 ເທື່ອ: ກໍປ່ຽນເປັນ range(100)

- 1. ພື້ນຖານຂອງຄຳສັ່ງ for
- 1.4. ຕົວປ່ຽນຄວບຄຸມ loop

l ຕົວອັກສອນ i, j, k, l, ... ຖືກໃຊ້ເປັນຕົວປຸ່ງນຄວບຄຸມໃນ loop.

```
1 for i in range(10):
        print(i, 'Welcome to everyone!!')
0 Welcome to everyone!!
1 Welcome to everyone!!
2 Welcome to everyone!!
3 Welcome to everyone!!
4 Welcome to everyone!!
5 Welcome to everyone!!
6 Welcome to everyone!!
7 Welcome to everyone!!
8 Welcome to everyone!!
9 Welcome to everyone!!
```

- ຕົວປ່ຽນທີ່ໃຊ້ສໍາລັບຄໍາສັ່ງການວົນຊໍ້າ ໂດຍທົ່ວໄປແມ່ນຖືກກໍານົດດ້ວຍຕົວອັກສອນ i, j, k, l,...
- ຕົວປ່ຽນເຫຼົ່ານີ້ເອີ້ນວ່າຕົວປ່ຽນການຄວບຄຸມ loop ໃນພາສາ C ຫຼື Java.

One More Step

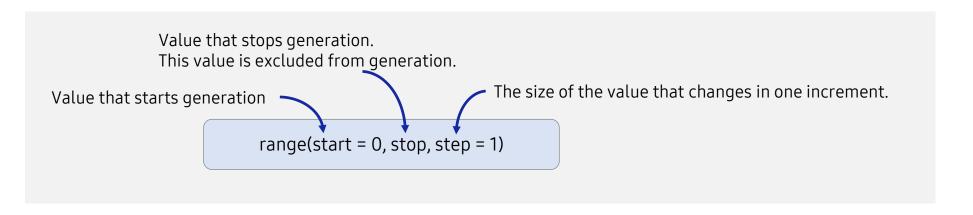
I ການລະບຸຊື່ຕົວປ່ຽນຄວບຄຸມ loop

ເນື່ອງຈາກຕົວປ່ຽນ i ທີ່ຖືກກຳນົດໃໝ່ໃນຄຳສັ່ງວົນຊ້ຳຂ້າງເທິງ ແມ່ນຕົວປ່ຽນວົນຊ້ຳທີ່ບໍ່ຖືກນຳ ໃຊ້ໃນຄຳສັ່ງດຳເນີນການ, ສາມາດຍົກເລີກການເປີດເຜີຍຕົວປ່ຽນໄດ້, ໂດຍການປ່ຽນແທນມັນ ດ້ວຍເຄື່ອງໝາຍ underscore ( ) ດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້

```
for _ in range(10):
    print('Welcome to everyone!!')

Welcome to everyone!!
```

- 2. range
- 2.1. ໂຄງສ້າງຂອງ range
  - l ສາມາດສ້າງຈຳນວນຖ້ວນຕໍ່ເນື່ອງກັນລະຫວ່າງຄ່າເລີ່ມຕົ້ນ ແລະ ຄ່າສຸດທ້າຍ ເຊັ່ນ: ໃນ range(0, 5) ຫຼື ສາມາດໃສ່ຈຳນວນທີ່ຈະເພີ່ມຄ່າຂຶ້ນແຕ່ລະຄັ້ງໃນຕອນທ້າຍເຊັ່ນ: range(0, 5, 2)
  - l ໃນ range (0, 5, 1), 1 ເປັນຕົວເລກສຸດທ້າຍແມ່ນຄ່າເລີ່ມຕົ້ນທີ່ຈະເພີ່ມຂຶ້ນໃນແຕ່ລະຄັ້ງ.

l ຄ່າ range(0, stop, 1) ເປັນການສ້າງຈຳນວນຖ້ວນຈາກ 0 ຫາ (stop-1) ເພີ່ມຄ່າຂຶ້ນເທື່ອລະ 1.

One More Step

- l ອົງປະກອບຂອງຟັງຊັນ range ບໍ່ສາມາດເປັນຈຳນວນຈິງໄດ້.
  - ຟັງຊັນ range ບໍ່ສາມາດມີ arguments ເປັນຈຳນວນຈິງໄດ້. ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ, ເມື່ອເອີ້ນເອົາຟັງຊັນ arrange() ຈາກໂມດູນ numpy (ເຊິ່ງຈະຮຸເນຮູ້ໃນພາຍຫຼັງ) ສາມາດໃຊ້ຕົວເລກຈຳນວນຈິງສຳລັບຄ່າເລີ່ມ ຕົ້ນ ແລະ ຄ່າສຸດທ້າຍ.

TypeError

```
1 for i in range(0.9):
        print(i, 'Welcome to everyone!!')
                                        Traceback (most recent call last)
TypeError
<ipython-input-11-332ae3dce87d> in <module>
----> 1 for i in range(0.9):
           print(i, 'Welcome to everyone!!')
TypeError: 'float' object cannot be interpreted as an integer
```

- 2. range
- 2.2. ສໍາລັບ range

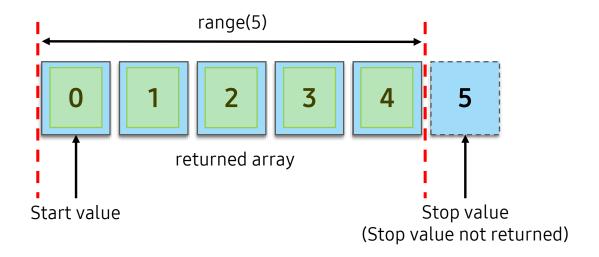
l ສາມາດສ້າງລາຍການໄດ້ງ່າຍ, ໂດຍໃຊ້ຟັງຊັນ list ດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້

```
1 print(list(range(0, 5, 1)))
[0, 1, 2, 3, 4]
 1 print(list(range(0, 5, 2)))
[0, 2, 4]
 1 print(list(range(2, 5)))
[2, 3, 4]
 1 print(list(range(0, 10, 2)))
[0, 2, 4, 6, 8]
```

2. range

2.2. ສໍາລັບ range

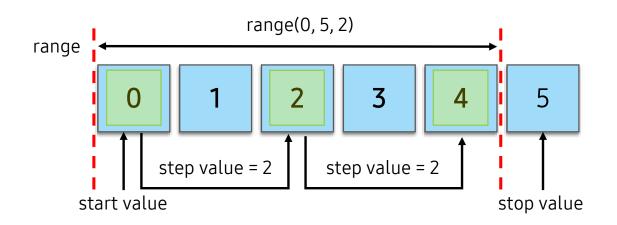
l ຄ່າເລີ່ມຕົ້ນ ແລະ ຄ່າສຸດທ້າຍຂອງ range(5) ແລະ ສົ່ງຄ່າກັບຄືນເປັນຂໍ້ມູນ array

2. range

2.2. ສໍາລັບ range

- I range(2, 5) ສ້າງ array ຈຳນວນຖ້ວນທີ່ໃຫຍ່ກວ່າ ຫຼື ເທົ່າກັບ 2, ແຕ່ນ້ອຍກວ່າ 5, ດັ່ງນັ້ນ ຈະ ໄດ້ [2, 3, 4]. range (0, 5, 2) ຈະເພີ່ມຂຶ້ນຄັ້ງລະ 2 ເມື່ອສ້າງຈຳນວນຖ້ວນຫຼາຍກວ່າ ຫຼື ເທົ່າ ກັບ 0 ແລະ ນ້ອຍກວ່າ 5. ດັ່ງນັ້ນ, ຈຶ່ງສ້າງຈຳນວນຖ້ວນ [0, 2, 4].
- l ສໍາລັບຄ່າຈໍານວນຖ້ວນບວກ, ຄ່າເລີ່ມຕົ້ນຈະຕ້ອງນ້ອຍກວ່າຄ່າສຸດທ້າຍ, ເຊັ່ນ: range(0, 5, 1). ສຳລັບຄ່າຈຳນວນຖ້ວນລົບ, ຄ່າເລີ່ມຕົ້ນຈະຕ້ອງໃຫຍ່ກວ່າຄ່າສຸດທ້າຍ ເຊັ່ນ: range(-2, -10, -2).

- 2. range
- 2.3. ແກ້ໄຂບັນຫາໂດຍໃຊ້ for ໃນ range

l ສາມາດໃຊ້ຄຳສັ່ງ for loop ດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້ ເພື່ອຊອກຫາຜົນລວມຂອງຈຳນວນຖ້ວນຈາກ 1 ຫາ 10.

```
1 | s = 0
2 for i in range(1, 11):
      s += i
4 print('Sum of numbers from 1 to 10: ', s)
```

Sum of numbers from 1 to 10: 55

One More Step

l ຄວາມສຳຄັນຂອງການເລີ່ມຕົ້ນໃນຄຳສັ່ງ loop, ການດຳເນີນການສະສົມ

Iteration	i value	s value	Iterate or not	Computing process of s (Initial s is 0)
1st	1	1	Iterate	0+1
2nd	2	3	Iterate	0+1+2
3rd	3	6	Iterate	0+1+2+ 3
4th	4	10	Iterate	0+1+2+3+ 4
5th	5	15	Iterate	0+1+2+3+4+ 5
6th	6	21	Iterate	0+1+2+3+4+5+ 6
7th	7	28	Iterate	0+1+2+3+4+5+6+ 7
8th	8	36	Iterate	0+1+2+3+4+5+6+7+8
9th	9	45	Iterate	0+1+2+3+4+5+6+7+8+ 9
10th	10	55	Stop Iterating	0+1+2+3+4+5+6+7+8+9+ 10

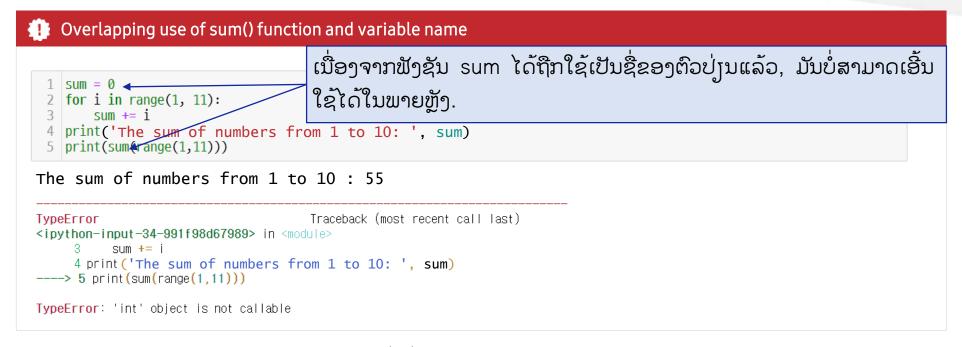
- ຖ້າຫາກວ່າຄຳສັ່ງ for ຖືກວົນຊ້ຳໃນໂປຣແກຣມ, ຄ່າ i ແລະ s ຈະມີການປຸ່ງນແປງດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້
- ຄ່າຂອງ i ປ່ຽນແປງໄປຫຼັງຈາກການວົນຊ້ຳແຕ່ລະ ຄັ້ງ ແລະ ດ້ວຍເຫດຜົນນີ້ຄ່າຂອງ s ຈຶ່ງເພີ່ມຂຶ້ນ ດ້ວຍ.
- ▶ "i" ເພີ່ມຂຶ້ນເທື່ອລະ 1, ກາຍເປັນ 1, 2, 3 ... ເນື່ອງຈາກ s = 0 ເປັນສະຖານະເລີ່ມຕົ້ນ, 0+1 ຖືກກຳນົດໃຫ້ເປັນຄ່າຂອງ s ໃນລະຫວ່າງການ ວົນຊ້ຳທຳອິດ, ແຕ່ເນື່ອງຈາກວ່າ code ດຳເນີນ ການ s+i ທຸກໆຄັ້ງ, ມັນຈຶ່ງຄິດໄລ່ 0+1, 0+1+2, 0+1+2+3. ...
- ຫຼັງຈາກການວົນຊ້ຳຄັ້ງທີ 10, s ຈະມີຄ່າເປັນ 55 ແລະ ການວົນຊ້ຳຈະຖືກຢຸດລົງ.

- 2. range
- 2.4 ການທັບຊ້ອນກັນຂອງຟັງຊັນ sum() ແລະ ຜົນລວມຂອງຊືຕົວປ່ຽນ
  - l ຟັງຊັນ sum() ເປັນຟັງຊັນພາຍໃນຂອງ Python ເພື່ອຄິດໄລ່ຜົນລວມຂອງອົງປະກອບໃນລາຍການ.
  - I ບາງຄັ້ງຕົວປ່ຽນຜົນລວມພາຍໃນ code ອາດສັບສົນກັບຜົນລວມຂອງຟັງຊັນ sum() ພາຍໃນພາສາ Python. ນັ້ນແມ່ນຂໍ້ຜິດພາດຈະເກີດຂື້ນຖ້າຕົວປ່ຽນ sum = 0 ແລະ sum(numbers) ຖືກເອີ້ນໃຊ້ ພາຍໃນໂມດູນດຸງວກັນ.
  - l code ຕໍ່ໄປນີ້ຈະພິມ 55 ໂດຍການເພີ່ມຄ່າທັງໝົດຂອງ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, ແລະ 10 ທີ່ ສ້າງຂຶ້ນໂດຍ range(1, 11) ໂດຍໃຊ້ຟັງຊັນ sum().

```
print(sum(range(1,11)))
```

55

 ຟັງຊັນ sum() ຄິດໄລ່ຜົນລວມຂອງອົງປະກອບໃນລາຍການ. ດັ່ງນັ້ນຈຶ່ງພິມຜົນລວມຂອງຕົວເລກຈາກ 1 ຫາ 10, ອອກມາເປັນ 55.

- ຖ້ານຳໃຊ້ຜົນລວມຕົວປຸ່ງນພາຍໃນ code ດັ່ງທີ່ສະແດງຂ້າງເທິງ, ມັນອາດຈະສັບສົນກັບຜົນລວມຂອງຟັງຊັນ sum() ພາຍໃນຂອງ Python.
- ຂໍ້ຜິດພາດຈະເກີດຂຶ້ນເມື່ອຕົວປ່ຽນທີ່ເອີ້ນວ່າ sum = 0 ແລະ ຟັງຊັນທີ່ເອີ້ນວ່າ sum(numbers) ຖືກເອີ້ນໃຊ້ ພາຍໃນໂມດູນດຸງວກັນ.
- ດັງນັ້ນ, ຂໍແນະນຳໃຫ້ໃຊ້ຕົວ s ຫຼື total ເປັນຊື່ຂອງຕົວປຸ່ງນ, ເພື່ອບໍ່ໃຫ້ມັນທັບຊ້ອນກັນກັບຟັງຊັນ sum().

2. range

2.5. ການຄຳນວນ factorial

In factorial ແມ່ນຄ່າທີ່ຖືກຄູນດ້ວຍຕົວເລກທຳມະຊາດທັງໝົດຈາກ 1 ຫາ n ເມື່ອ n ເປັນຕົວເລກທຳ ມະຊາດທີ່ກຳນົດຕາມໃຈ.

$$n! = \prod_{k=1}^n k = n \cdot (n-1) \cdot (n-2) \cdot \dots \cdot 3 \cdot 2 \cdot 1$$

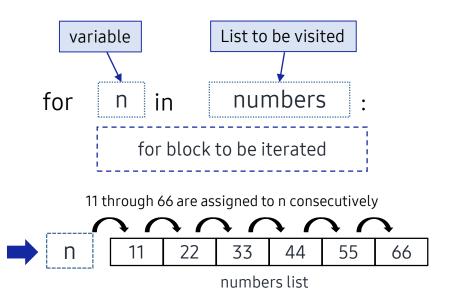
```
1 | n = int(input('Enter a number: '))
2 fact = 1
3 for i in range(1, n+1):
      fact = fact * i
5 print(str(n)+'! = ', fact)
```

Enter a number : 5! = 120

- One More Step

- I. Python ແລະ ຂໍ້ຈຳກັດໃນ expressions ຈຳນວນຖ້ວນ
  - ຖ້າເຮົາປ່ຽນຄ່າຂອງ n ໃນ code ຂ້າງເທິງເປັນ 50, ມັນຈະພິມຄ່າຕໍ່ໄປນີ້ອອກມາມະຫາສານ.
  - **▶** 50! = 3041409320171337804361260816606476884437764156896051200000000000.
  - ໃນພາສາໂປຣແກຣມເຊັ່ນ: C ແລະ Java, ບໍ່ສາມາດສະແດງຈຳນວນຖ້ວນທີ່ມີຂະໜາດໃຫຍ່ ກວ່າຂະໜາດທີ່ກຳນົດໄດ້ ເພາະວ່າຂະໜາດຂອງຈຳນວນຖ້ວນຖືກກຳນົດເປັນ 4 byte. ຕົວຢ່າງ, ຈຳນວນຖ້ວນ long-type ຂອງ Java ຕັ້ງແຕ່ -9223372036854775808 ຫາ 9223372036854775807. ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມໃນ Python ບໍ່ມີຂໍ້ຈຳກັດໃນສຳນວນຂອງຈຳ ນວນຖ້ວນ. ນີ້ເປັນຂໍ້ດີອີກອັນໜຶ່ງຂອງ Python.

- 3. ການວົນຊ້ຳແບບວັດຖຸຕາມລຳດັບ
- 3.1. ລຳດັບຂອງ Object
  - lປະກາດຕົວປ່ຽນໃໝ່ n ທີ່ຈະຖືກກຳນົດລະຫວ່າງ for loop ແລະ in. ຫຼັງຈາກນັ້ນໃສ່ລາຍການຕົວເລກທີ່ ມີອົງປະກອບ [11, 22, 33, 44, 55, 66] ຫຼັງຈາກ 'in'
  - I code ຂ້າງລຸ່ມນີ້ດຳເນີນການ ໂດຍໄປທີ່ຄ່າພາຍໃນລາຍການຕາມລຳດັບ, ຫຼັງຈາກນັ້ນຕົວປ່ຽນ n ຈະຖືກ ກຳນົດຕາມລຳດັບເປັນ 11, 22, 33, 44, 55, ແລະ 66.

- 3. ການວົນຊ້ຳແບບວັດຖຸຕາມລຳດັບ
- **3.1.** ລຳດັບຂອງ Object

lປະກາດຕົວປ່ຽນໃໝ່ n ທີ່ຈະກຳນົດລະຫວ່າງ for loop ແລະ in, ໃສ່ລາຍການຕົວເລກຂອງອົງ ປະກອບ [11, 22, 33, 44, 55, 66] ຫຼັງຈາກ "in". ໃນຕອນນີ້ໃຫ້ໃຊ້ຄຳສັ່ງພິມ n ອອກມາ.

```
1 | numbers = [11, 22, 33, 44, 55, 66]
 2 for n in numbers:
       print('n = ', n) # different values are printed each time
n = 11
n = 22
   33
n = 66
```

- 3. ການວົນຊ້ຳແບບວັດຖຸຕາມລຳດັບ
- 3.2. ຕົວຢ່າງ code ການບວກສະສົມ
- l ເພີ່ມລາຍການຈຳນວນຖ້ວນຂອງອົງປະກອບ list. ເກັບຜົນຮັບຂອງການບວກສະສົມ ໃນ s ແລະ ພິມ ອອກມາ.

```
1 numbers = [10, 20, 30, 40, 50]
3 for n in numbers:
5 print('Sum of list items : ', s)
```

Sum of list items: 150

 ນີ້ແມ່ນໂປຣແກຣມເພື່ອຊອກຫາຜົນລວມຂອງຄ່າໃນລາຍການທີ່ເປັນຈຳນວນຖ້ວນໃນ list ໂດຍນຳ ໃຊ້ຟັງຊັນການບວກສະສົມ.

- 3. ການວົນຊ້ຳແບບວັດຖຸຕາມລຳດັບ
- 3.2. ຕົວຢ່າງ code ການບວກສະສົມ

l ຜົນລວມສະສົມຂອງຄ່າຈຳນວນຖ້ວນໃນ list ສາມາດໃຊ້ຟັງຊັນ sum() ພຸງໆຢ່າງໄດ້.

```
1 | numbers = [10, 20, 30, 40, 50]
2 print('Sum of list items : ', sum(numbers))
```

Sum of list items: 150

 ຜົນລວມຂອງອົງປະກອບ list ສາມາດຄິດໄລ່ໄດ້ງ່າຍ, ໂດຍໃຊ້ຟັງຊັນທີ່ສ້າງຂຶ້ນໃນຕົວ sum() ໂດຍບໍ່ຕ້ອງໃຊ້ຄຳສັ່ງ for.

- 3. ການວົນຊ້ຳແບບວັດຖຸຕາມລຳດັບ
- 3.3. ການແປງຂໍ້ມູນປະເພດ string ເປັນຂໍ້ມູນປະເພດ list.

lສາມາດແປງຂໍ້ມູນປະເພດ string ເປັນຂໍ້ມູນປະເພດ lists ໂດຍໃຊ້ຟັງຊັນ list

```
1 st = 'Hello'
 print(list(st))
['H', 'e', 'l', 'l', 'o']
```

ຂໍ້ມູນປະເພດ string 'Hello' ຈະກາຍເປັນລາຍຊື່ຕົວອັກສອນແຕ່ລະຕົວ.

- 3. ການວົນຊ້ຳແບບວັດຖຸຕາມລຳດັບ
- 3.4. ວິທີການນຳໃຊ້ຂໍ້ມູນປະເພດ string ໃນ for loops

```
for ch in 'Hello':
    print(ch, end = ' ')
```

He 1 1 o

- ສາມາດແປງປະເພດຂໍ້ມູນ string 'Hello' ເປັນລາຍການຂອງອົງປະກອບຕົວອັກສອນໄດ້ ໂດຍ ການນໍາໃຊ້ຟັງຊັນ list.
- ▶ ໃຫ້ວາງ string ໄວ້ຫຼັງຈາກ for ໃນສຳນວນ. ການດຳເນີນການນີ້ຈະແຍກ string ອອກເປັນຕົວ ອັກສອນແຕ່ລະຕົວ, ເຮັດໃຫ້ການວົນຊ້ຳສາມາດໄປຫາຕົວອັກສອນແຕ່ລະຕົວໄດ້.
- ▶ ເມື່ອແຊກ end =' ' argument ພາຍໃນຟັງຊັນ print. ເປັນການສັ່ງໃຫ້ພິມຂໍ້ມູນໃນແຖວດງວກັນ ໂດຍບໍ່ມີການລົງແຖວໃໝ່ຫຼັງຈາກພິມ ch.

One More Step

- l ຕົວເລືອກຕ່າງໆຂອງຟັງຊັນ print()
- ຈົ່ງປະຕິບັດດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້ເພື່ອໃສ່ຕົວອັກສອນທີ່ບໍ່ແມ່ນຊ່ອງຫວ່າງລະຫວ່າງຄ່າ sep ມາຈາກຄຳ อา separator.

```
1 print('s','e','p', sep='-')
s-e-p
```

I ຄຳຫຼັກຂອງການສິ້ນສຸດ argument ກຳນົດ string ທີ່ຈະພິມອອກຫຼັງຈາກຄ່າ output. ໃນ code ຂ້າງລຸ່ມນີ້, ພິມຊ່ອງຫວ່າງໜຶ່ງຊ່ອງ, ໂດຍໃຊ້ "end=" ຫຼັງຈາກ "My name is". ຖ້າພິມ string ຢ່າງອື່ນໃສ່, string ນັ້ນຈະຖືກພິມແທນຊ່ອງຫວ່າງ.

```
1 print("My name is", end=" ")
2 print("David")
```

My name is David

```
1 print("My name is", end=" : ")
2 print("David")
```

My name is : David

Paper coding

- ✓ ພະຍາຍາມເຂົ້າໃຈແນວຄວາມຄິດພື້ນຖານຢ່າງຖີ່ຖ້ວນກ່ອນທີ່ຈະກ້າວໄປສູ່ຂັ້ນຕອນຕໍ່ໄປ.
- ✓ ການທີ່ບໍ່ເຂົ້າໃຈແນວຄວາມຄິດພື້ນຖານຈະເພີ່ມພາລະຂໃນການຮຽນຮູ້ຫຼັກສູດນີ້, ເຊິ່ງອາດຈະ ເຮັດໃຫ້ລົ້ມເຫຼວໃນຫຼັກສູດ.
- ✓ ໃນຕອນນີ້ອາດຈະເປັນເລື່ອງຍາກ, ແຕ່ເພື່ອໃຫ້ສຳເລັດໃນຫຼັກສູດນີ້, ຂໍແນະນຳໃຫ້ເຂົ້າໃຈ ແນວຄວາມຄິດຢ່າງແທ້ຈິງ ແລະ ກ້າວໄປສູ່ຂັ້ນຕອນຕໍ່ໄປ.

Q1. ປະກາດລາຍຊື່ bts = ['V', 'J-Hope', 'RM', 'Jungkook', 'Jin', 'Jimin', 'Suga']. ຫຼັງຈາກນັ້ນ, ຂູງນ code ທີ່ພິມລາຍການທັງໝົດໃນບັນຊີລາຍຊື່ນີ້ ໂດຍໃຊ້ຄຳສັ່ງ for.

Suga

Q2. ໃຊ້ການບວກສະສົມເພື່ອຄຳນວນ ແລະ ພິມຜົນລວມຂອງຈຳນວນຖ້ວນແຕ່ 1 ຫາ 100. (ຄຳແນະນຳ: ເຮັດໃຫ້ຄ່າທີ່ພິມຂອງຟັງຊັນ range ມີຄ່າຕັ້ງແຕ່ 1 ຫາ 100.)

Example Output	Sum of integers from 1 to 100 : 5050
Time	5min

Q3. ໃຊ້ຄ່າ step ຂອງຟັງຊັນ range ເພື່ອຊອກຫາຜົນບວກຂອງເລກຄູ່ແຕ່ 1 ຫາ 100. (ຄຳແນະນຳ: ກຳນົດຄ່າເລີ່ມຕົ້ນຂອງຟັງຊັນ range ເປັນ 0 ແລະ ຄ່າ step ເປັນສອງ.)

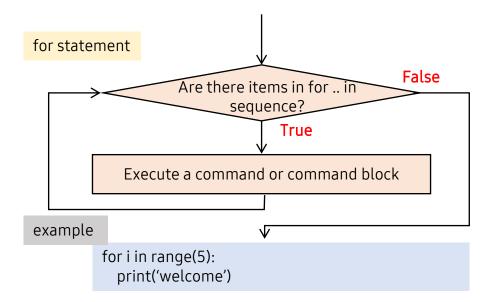
Example Output	Sum of even numbers from 1 to 100 : 2550
Time	5min

Q4. ໃຊ້ຄ່າ step ຂອງຟັງຊັນ rang ເພື່ອຊອກຫາຜົນບວກຂອງຕົວເລກຄີກຈາກ 1 ຫາ 100. (ຄຳແນະນຳ: ກຳນົດຄ່າເລີ່ມຕົ້ນຂອງຟັງຊັນ rang ເປັນ 1 ແລະ ຄ່າ step ເປັນ 2)

Example Output	Sum of odd numbers from 1 to 100 : 2500
Time	5min

Let's code

- 1. ໂຄງສ້າງຂອງຄຳສັ່ງວົນຊ້ຳ
- 1.1. ໂຄງສ້າງການດຳເນີນການຂອງຄຳສັ່ງ for
  - l ໃນຮູບຂ້າງລຸ່ມນີ້, range(5) ແມ່ນຟັງຊັນທີ່ສ້າງລຳດັບຕົວເລກເປັນ 0, 1, 2, 3 ແລະ 4 ແບບ ອັດຕະ ໂນມັດ.

ດັ່ງນັ້ນ, ປະໂຫຍກນີ້ຈະຖືກວົນຊ້ຳຈົນກ່ວາການສົ່ງຕົວເລກກັບຄືນຈາກ 0 ຫາ 4 ສຳເລັດ.

One More Step

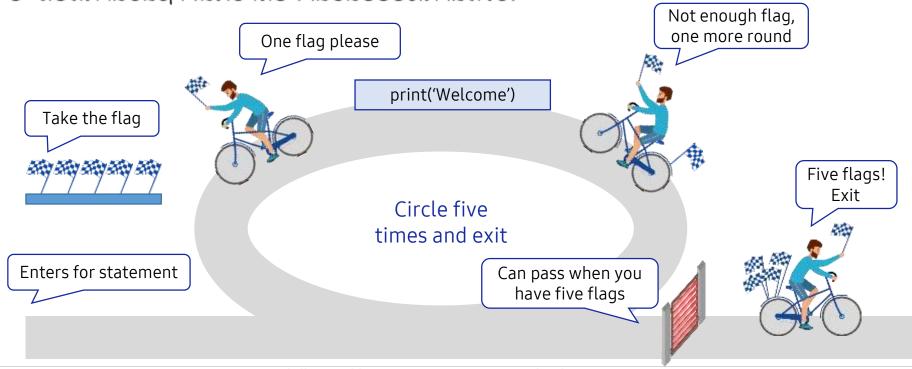
Loop

ໃນການຂຽນໂປຣແກຣມ, ການວົນຊ້ຳມັກຈະເອີ້ນວ່າ loop, ເຊິ່ງມີຄວາມໝາຍວ່າເປັນ ວົງມົນຄ້າຍຄື ບ້ວງ. ເນື່ອງຈາກເມື່ອໂປຣແກຣມວົນຊ້ຳ, ໂປຣແກຣມຈະຢ້ອນວົນກັບໄປ ຂັ້ນຕອນກ່ອນໜ້າ, ຄ້າຍຄືກັບວົງມົນ. ການວົນຊ້ຳກັນ ໂດຍບໍ່ອອກຈາກວົງນີ້ເອີ້ນວ່າ loop ທີ່ບໍ່ມີວັນສິ້ນສຸດ (infinite loop).

- 1. ໂຄງສ້າງຂອງຄຳສັ່ງວົນຂໍ້າ
- 1.2. ນຳໃຊ້ for loop ເພື່ອການວົນຊ້ຳຕາມຈຳນວນຄັ້ງທີ່ຄວບຄຸມ

lໃນ Python, ສໍາລັບ for loop ເປັນວິທີທີ່ສະດວກທີ່ສຸດສໍາລັບການວົນຂໍ້າຂອງຕົວເລກທີ່ຄວບຄຸມ ດ້ວຍ for loop, ເຮັດໃຫ້ງ່າຍຕໍ່ການກຳນົດຈຳນວນຮອບຂອງການວົນຊ້ຳ ແລະ ປ່ອຍໃຫ້ code ທີ່ ປະຕິບັດການວົນຊ້ຳຈົນກ່ວາຄົບຈຳນວນຮອບທີ່ກຳນົດໄວ້.

- 1. ໂຄງສ້າງຂອງຄຳສັ່ງວົນຊ້ຳ
  - 1.2. ນຳໃຊ້ for loop ເພື່ອການວົນຊ້ຳຕາມຈຳນວນຄັ້ງທີ່ຄວບຄຸມ
  - l ເມື່ອໃຊ້ for loops, ໃຫ້ປະຕິບັດການຮ່ວມກັບການນຳໃຊ້ lists ດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້. ສາມາດວົນຊ້ຳດ້ວຍ code ຕໍ່ໄປນີ້. ຂໍ້ມູນທີ່ຢູ່ໃນວົງຂໍ [...] ແມ່ນຂໍ້ມູນປະເພດ list.
  - l ເຊິ່ງຈະຖືກກ່າວເຖິງໃນລາຍລະອຸງດເພີ່ມເຕີມໃນ unit ຕໍ່ໄປ. ສາມາດເຂົ້າໃຈໄດ້ວ່າມັນເປັນກະຕ່າສັ່ງຊື້ ສິນຄ້າທີ່ມີສິນຄ້າຫຼາຍລາຍການ. / ຄິດວ່າຈຳນວນຖ້ວນ 1, 2, 3, 4 ແລະ 5 ບັນຈຸຢູ່ໃນລາຍການ [1, 2, 3, 4, 5].

```
1 for i in [1, 2, 3, 4, 5]:
                           # There must be : at the end
     print("Welcome.")
                                # Must indent
```

```
welcome.
```

welcome.

welcome.

Welcome.

welcome.

- 1. ໂຄງສ້າງຂອງຄຳສັ່ງວົນຊ້ຳ
- 1.3. ການຫຍໍ້ໜ້າສໍາລັບຄໍາສັ່ງ for
- l ຂໍ້ຄວາມທີ່ຈະຖືກປະຕິບັດຊໍ້າຈະຕ້ອງຖືກຫຍໍ້ໜ້າເຂົ້າ.
- I ຄຳສັ່ງທີ່ຈະຖືກປະຕິບັດແມ່ນ Block ພາຍໃນຄຳສັ່ງ for. ດັ່ງສະແດງ code ທີ່ສົ່ງຜົນໄດ້ຮັບດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້.

```
1 | for i in [1, 2, 3, 4, 5]:
                         # There must be : at the end
     print("Welcome.")
                         # Must indent
```

welcome.

welcome.

Welcome.

Welcome.

Welcome.

- ໃນການວົນຊ້ຳຄັ້ງທຳອິດ, ຄ່າຂອງຕົວປ່ຽນ i ຈະເປັນ 1, ຕົວເລກທຳອິດຂອງລາຍການ ແລະ ປະໂຫຍກ print(...) ຈະຖືກປະຕິບັດ.
- ໃນການວົນຂໍ້າຄັ້ງທີສອງ, ຄ່າຂອງຕົວປ່ຽນ i ຈະກາຍເປັນ 2, ຕົວເລກທີສອງໃນລາຍການ ແລະ ປະໂຫຍກ print(...) ຈະຖືກປະຕິບັດ.
- ໃນການວົນຊ້ຳຄັ້ງທີ່ສາມ, ຄ່າຂອງຕົວປ່ຽນ i ຈະກາຍເປັນ 3, ຕົວເລກທີ່ສາມໃນລາຍການ ແລະ ປະໂຫຍກ print(...) ຈະຖືກປະຕິບັດ.

- 1. ໂຄງສ້າງຂອງຄຳສັ່ງວົນຊ້ຳ
- **1.3.** ການຫຍໍ້ໜ້າສໍາລັບຄໍາສັ່ງ for
- ໄຂໍ້ຄວາມທີ່ຈະຖືກປະຕິບັດຊໍ້າຈະຕ້ອງຖືກຫຍໍ້ໜ້າເຂົ້າ.
- I ຄຳສັ່ງທີ່ຈະຖືກປະຕິບັດແມ່ນບ Block ພາຍໃນຄຳສັ່ງ for. ດັ່ງສະແດງ code ທີ່ສົ່ງຜົນໄດ້ຮັບດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້.

```
1 for i in [1, 2, 3, 4, 5]: # There must be : at the end
      print("Welcome.") # Must indent
welcome.
welcome.
Welcome.
welcome.
welcome.
```

- ໃນການວົນຊ້ຳຄັ້ງທີສີ່, ຄ່າຂອງຕົວປ່ຽນ i ຈະກາຍເປັນ 4, ຕົວເລກທີສີ່ໃນລາຍການ ແລະ ປະໂຫຍກ print(...) ຈະຖືກດຳເນີນການ.
- ໃນການວົນຊ້ຳຄັ້ງທີ່ຫ້າ, ຄ່າຂອງຕົວປ່ຽນ i ຈະກາຍເປັນ 5, ຕົວເລກທີ່ຫ້າໃນລາຍການ ແລະ ປະໂຫຍກ print(...) ຈະຖືກດຳເນີນການ.

- 1. ໂຄງສ້າງຂອງຄຳສັ່ງວົນຊ້ຳ
- 1.4. ລຳດັບຂອງ object ທີ່ຕາມມາສຳລັບ for-in
  - l ລຳດັບ object ເຊັ່ນ list ຫຼື string ກໍອາດຈະຕິດຕາມມານ⊡າ for-in.
    - object ທີ່ສາມາດມີໄດ້ຫຼາຍລາຍການເຊັ່ນ: list ຫຼື string ເອີ້ນວ່າລຳດັບ object
    - ໃນ Slide ທີ່ຜ່ານມາ, ບໍ່ມີການນຳໃຊ້ຄ່າຂອງຕົວປ່ຽນ i ເລີຍ.
    - ເວລານີ້, ກຳນິດລາຍການຂອງລຳດັບ object ໃຫ້ກັບຕົວປ່ຽນ i ພາຍໃນຄຳສັ່ງວິນຊ້ຳ. ຈາກນັ້ນໃຊ້ຟັງຊັນ print ເພື່ອພິມຄ່າຂອງ i.

```
1 for i in [1, 2, 3, 4, 5]: # place the list after in and : after the list
       print("i =", i) # print values of i
i = 1
i = 2
```

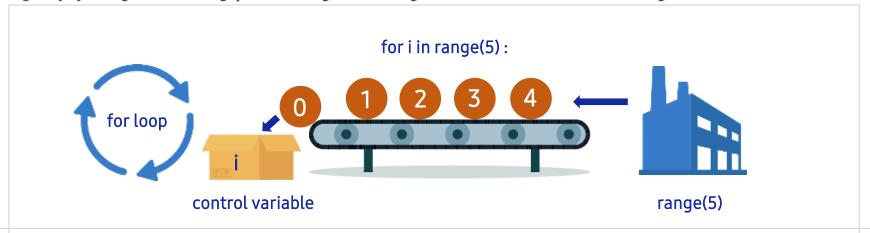
i = 4

i = 5

- 1. ໂຄງສ້າງຂອງຄຳສັ່ງວົນຊ້ຳ
- 1.4. ລຳດັບຂອງ object ທີ່ຕາມມາສຳລັບ for-in
  - l ຄຳສັ່ງນີ້ຍັງສາມາດນຳໃຊ້ກັບ strings ໄດ້ເຊັ່ນກັນ.

```
for i in "Hello": # : is necessary at the end
       print("i =", i) # print i values
i = H
i = e
i = 1
i = 0
```

- 1. ໂຄງສ້າງຂອງຄຳສັ່ງວົນຊ້ຳ
- **1.5.** ຟ້າຊັນ Range ທີ່ມາພ້ອມກັບຄຳສັ່ງ for.
  - l ໃນຕົວຢ່າງທີ່ຜ່ານມາ, ຈຳນວນຖ້ວນຖືກເກັບໄວ້ໃນ list ແລະ ວົນຊ້ຳເທື່ອລະລາຍການ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ, ກົນໄກ ີ້ນີ້ແມ່ນເປັນໄປບໍ່ໄດ້ຖ້າຫາກວ່າຈຳນວນຂອງການວິນຊ້ຳແມ່ນ 1,000 ຄັ້ງ.
  - l ສາມາດນຳໃຊ້ຟັງຊັນ range ສຳລັບ code ທີ່ມີການວົນຊ້ຳຈຳນວນຫຼາຍ.
  - I ຖ້າຫາກວ່າເຮົາສີ່ງຈຳນວນຂອງການວົນຊ້ຳໃຫ້ກັບຟັງຊັນ range ຟັງຊັນນັ້ນຈະສ້າງຈຳນວນຖ້ວນຂຶ້ນມາແບບອັດຕະ ໂນມັດ.
  - l range (5) ຂອງ code ຂ້າງລຸ່ມນີ້ຈະສ້າງລຳດັບຂອງ 0, 1, 2, 3 ແລະ 4 ແລະ ສິ່ງໄປເກັບໄວ້ໃນ i.

- 1. ໂຄງສ້າງຂອງຄຳສັ່ງວົນຊ້ຳ
- 1.5. ຟັງຊັນ Range ທີ່ມາພ້ອມກັບຄຳສັ່ງ for.

l ສາມາດຂຽນ code ທີ່ພິມ "Welcome to" ແລະ "Python Corporation!" ຫ້າຄັ້ງກັບຄຳສັ່ງ for ດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້. (2) ແມ່ນ Block ການວົນຊໍ້າ.

```
1 for i in range(5):
                               # (1)
      print('Welcome to') # (2)
      print("Python corporation!#)(2)
Welcome to
Python corporation!
Welcome to
Python corporation!
Welcome to
Python corporation!
```

Python corporation!

Python corporation!

Welcome to

Welcome to

- 1. ໂຄງສ້າງຂອງຄຳສັ່ງວົນຊ້ຳ
- 1.6. ຄຸນລັກສະນະຂອງຟັງຊັນ range
  - l ຟັງຊັນ range(5) ຈະສິ່ງລຳດັບຂອງ 0, 1, 2, 3 ແລະ 4. ຄືນອອກມາຈາກການວິນຊ້ຳແຕ່ລະຄັ້ງ, ມັນຈະກຳນົດ ຄ່າເຫຼົ່ານີ້ໃຫ້ກັບຕົວປ່ຽນ i. ນັ້ນຄື i ກາຍເປັນ 0 ໃນການວົນຊ້ຳຄັ້ງທຳອິດ ແລະ 1 ໃນການວົນຊ້ຳຄັ້ງທີສອງ. ໃນການ ວົນຊ້ຳຄັ້ງສຸດທ້າຍ i ຈະກາຍເປັນ 4.
  - l ສາມາດເບິ່ງຈຳນວນຖ້ວນທີ່ສ້າງຂຶ້ນ ໂດຍຟັງຊັນ range ຖ້າຫາກວ່ານຳໃຊ້ຟັງຊັນ list ກັບ ຟັງຊັນ range. ດ້ວຍ ວິທີນີ້, ຟັງຊັນ range ຈະສ້າງຄ່າທີ່ຕໍ່ເນື່ອງກັນ.

```
1 print(list(range(5)))
```

[0, 1, 2, 3, 4]

One More Step

ຄ່າທີ່ສິ່ງຄືນໂດຍຟັງຊັນ range ກໍຈະເປັນປະເພດ range.

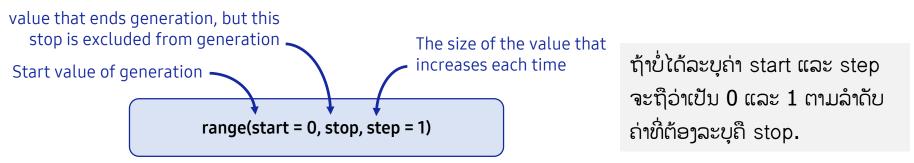
- ▶ ຟັງຊັນ range ຂອງ Python ຈະຄືນຄ່າຂໍ້ມູນເປັນ range-type
- ຂໍ້ມູນປະເພດ range-type ຈະສ້າງ ແລະ ສິ່ງຄ່າຄືນອອກມາຕິດຕໍ່ກັນ, ສຳລັບ ການເອີ້ນໃຊ້ແຕ່ລະຄັ້ງ. ດັ່ງນັ້ນ, ມັນຈຶ່ງໄດ້ໃຊ້ຮ່ວມກັບຄຳສັ່ງ for ເປັນຫຼັກ.

1. ໂຄງສ້າງຂອງຄຳສັ່ງວົນຊ້ຳ

1.6. ຄຸນລັກສະນະຂອງຟັງຊັນ range

l ຟັງຊັນ range ສາມາດກຳນົດຄ່າ step ໄດ້.

- ຟັງຊັນ range ສາມາດສ້າງລຳດັບຈຳນວນຖ້ວນທີ່ຫຼາກຫຼາຍໂດຍການໃຊ້ argument ຫຼາຍຕົວ ແລະ ຮູບແບບທົ່ວໄປຂອງຟັງ ຊັນມີດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້
- ຖ້າຫາກວ່າເຮົາເອີ້ນໃຊ້ range ຮູບແບບ range(start, stop, step), ຈຳນວນຖ້ວນນັບຕັ້ງແຕ່ເລີ່ມຕົ້ນຫາ (stop-1) ຈະ ຖືກສ້າງຂຶ້ນ, ໂດຍມີໄລຍະຫ່າງເທົ່າກັບຄ່າຂອງ step.
- For loop ສໍາລັບການວິນຊໍ້າຫຼາຍຮອບຕາມຈໍານວນຂອງລໍາດັບນີ້.
- ໃນທີ່ນີ້, start ແລະ step ອາດຈະຖືກຍົກເວັ້ນ (ບໍ່ຕ້ອງໃສ່ຄ່າ), ໃນກໍລະນີ start ແມ່ນ 0 ແລະ step ແມ່ນ 1.
- ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ, ການວົນຊໍ້າໄດ້ຖືກປະຕິບັດການສະເພາະ ເມື່ອມີການກຳນຶດຄ່າຢຸດເທົ່ານັ້ນ.

ຄ່າ ends ຂອງການສ້າງ, ແຕ່ການ stop ນີ້ບໍ່ໄດ້ລວມຢູ່ໃນການສ້າງ, ຄ່າເລີ່ມຕົ້ນຂອງການສ້າງ, ຂະໜາດຂອງຄ່າທີ່ເພີ່ມຂຶ້ນໃນແຕ່ລະຄັ້ງ, ຖ້າບໍ່ໄດ້ລະບຸຄ່າ start ແລະ step ຈະຖືວ່າເປັນ 0 ແລະ 1 ຕາມລຳດັບ ຄ່າທີ່ຕ້ອງລະບຸຄື stop.

- 1. ໂຄງສ້າງຂອງຄຳສັ່ງວົນຊ້ຳ
- 1.7. ຕົວຢ່າງຂອງຟັງຊັນ range
  - I range (0, 5, 1) ຈະສິ່ງຄ່າຈຳນວນຖ້ວນ 0, 1, 2, 3 ແລະ 4. Range (5) ແມ່ນຄືກັນກັບ range (0, 5, 1) ເນື່ອງຈາກ Start ແລະ step ຖືກຂ້າມໄປ.
  - l ຖ້າຕ້ອງການວົນຊໍ້າຈາກ 1 (ບໍ່ແມ່ນ 0) ຫາ 5, ໃຊ້ range (1, 6, 1). ພິມຄ່າຂອງຕົວປ່ຽນ i ໃນຂະນະທີ່ວົນຊໍ້າ.

```
1 for i in range(1, 6, 1):
       print(i, end=" ") # if you assign end = " ", it enumerates with spaces in between instead of changing li
1 2 3 4 5
```

l ຫາກຕ້ອງການພິມຕົວເລກຄີກລະຫວ່າງ 1 ຫາ 10, ໃຫ້ກຳນົດ 2 ໃຫ້ກັບຄ່າ step.

```
1 for i in range(1, 10, 2):
2 print(i, end="")
```

1 3 5 7 9

- 1. ໂຄງສ້າງຂອງຄຳສັ່ງວົນຊ້ຳ
- 1.7. ຕົວຢ່າງຂອງຟັງຊັນ range
- l ຖ້າຫາກຕ້ອງການພິມຈຳນວນຈາກ 1 ຫາ 10 ຕາມລຳດັບຈາກຫຼາຍໄປຫາໜ້ອຍ, ໃຫ້ໃຊ້ range(10, 0, -1). ພິມຄ່າ ຂອງຕົວປ່ຽນ i ໃນຂະນະທີ່ກຳລັງວົນຊ້ຳ.

```
1 for i in range(10, 0, -1):
      print(i, end=" ")
```

10 9 8 7 6 5 4 3 2 1

One More Step

I range(n) ແມ່ນຄືກັນກັບ range(0, n, 1).

- ເຮົາມັກຈະຄິດວ່າຟັງຊັນ range(10) ຈະສ້າງຈຳນວນຖ້ວນຈາກ 1 ຫາ 10. ຈຳນວນຂອງການວົນຊ້ຳແມ່ນ 10. ເຖິງແນວໃດກໍຕາມ, ຈຳນວນຖ້ວນທີ່ສ້າງໄດ້ຄື 0 ຫາ 9. ນີ້ແມ່ນການຖືກຖຽງກັນມາດົນນານໃນການຄຳ ນວນ.
- ເລີ່ມຕົ້ນຈາກ 0 ໃນປັດຈຸບັນໄດ້ກາຍເປັນ trend ໄປແລ້ວ. ເຖິງແນວໃດກໍຕາມ, range(10) ຈະວົນຊ້ຳ 10 ຄັ້ງ ແລະ ຈະສ້າງຈຳນວນຖ້ວນແຕ່ 0 ເຖິງ 9. ຖ້າຕ້ອງການພິມຈຳນວນຖ້ວນຕັ້ງແຕ່ 1 ຫາ 10, ກໍໃຊ້ຄຳ ສັ່ງ range(1, 11).

- 2. ຮູບແບບຂອງຟັງຊັນ
- **2.1.** ຕົວຢ່າງ code ຮູບແບບຂອງຟັງຊັນ
- l {} ຮູບແບບຟັງຊັນແມ່ນໃຊ້ເພື່ອຈັດຮູບແບບ strings ແລະ ຕົວເລກໃນຮູບແບບທີ່ກຳໜົດ.

```
# formatting integer value
2 print('{:5d}'.format(100))
100
   # formatting integer value
2 print('{:5d}'.format(10))
  10
1 # formatting real number value
2 print('{:6.3f}'.format(3.14))
3,140
1 # formatting real number value
2 print('{:6.2f}'.format(3.14))
3.14
```

- '{}'.format(100) ການເອີ້ນໃຊ້ຟັງຊັນການຈັດຮູບແບບທີ່ພິມ 100.
- ▶ {:5d}'.format(100), {:5d}'.format(10) ສ້າງ 5 ຊ່ອງຫວ່າງເພື່ອພິມ 100 ແລະ 10.
- '{:6.2f}'.format(3.14), ສ້າງ 6 ຊ່ອງຫວ່າງ ແລະ ພິມ 2 ຕົວເລກຢູ່ຫຼັງຈຸດທິດສະນິຍົມເພື່ອພິມຕົວເລກ 3.14.

Pair programming

Pair programming

Pair programming

ແນວທາງ, ກົນໄກ ແລະ ແຜນການສຸກເສີນ

ການກະກຽມຈັບຄູ່ຂຽນໂປຣມແກຣມກ່ຽວຂ້ອງກັບການກຳໜົດແນວທາງແນະນຳ ແລະ ກົນໄກເພື່ອຊ່ວຍໃຫ້ນັກຮຽນຈັບຄູ່ຢ່າງຖືກຕ້ອງ ແລະ ໃຫ້ເຂົາເຈົ້າເປັນຄູ່. ຕົວຢ່າງ, ນັກຮຽນຄວນປ່ຽນ "driving the mouse." ການກະກຽມທີ່ມີປະສິດຕິພາບຈຳເປັນຕ້ອງມີແຜນການສຸກເສີນໃນ ກໍລະນີທີ່ຄູ່ຮ່ວມງານຄືນໃດໜຶ່ງບໍ່ຢູ່ ຫຼື ຕັດສິນໃຈທີ່ຈະບໍ່ເຂົ້າຮ່ວມດ້ວຍເຫດຜົນໃດກໍຕາມ. ໃນກໍລະນີເຫຼົ່ານີ້, ມັນເປັນສິ່ງສຳຄັນທີ່ຈະຕ້ອງໄດ້ລະບຸໃຫ້ ຊັດເຈນວ່າ ນັກຮຽນທີ່ມີຄວາມກະຕືລືລົ້ນຈະບໍ່ຖືກລົງໂທດ ເນື່ອງຈາກການຈັບຄ່ບໍ່ໄດ້ຮັບຜົນດີ.

ການຈັບຄູ່ຄວາມສາມາດທີ່ຄ້າຍຄືກັນ, ບໍ່ຈຳເປັນຕ້ອງເທົ່າທຽມກັນ ໃນຖານະຄູ່ຮ່ວມງານ

ການຂຽນໂປຣແກຣມຈັບຄູ່ຈະມີປະສິດທິພາບເມື່ອນັກຮຽນທີ່ມີຄວາມສາມາດຄ້າຍຄືກັນ, ແຕ່ບໍ່ຈຳເປັນຕ້ອງມີຄວາມສາມາດເທົ່າທຽມກັນຈຶ່ງຈັບ ຄູ່ກັນ, ການຈັບຄູ່ນັກຮຽນທີ່ບໍ່ກົງກັນມັກຈະເຮັດໃຫ້ການມີສ່ວນຮ່ວມທີ່ບໍ່ສົມດຸນກັນ. ຄູສອນຕ້ອງເນັ້ນໜັກວ່າການຈັບຄຸ່ຂຽນໂປຣແກຣມບໍ່ແມ່ນ ກົນລະຍຸດ "ແບ່ງປັນ ແລະ ເອົາຊະນະ", ແຕ່ເປັນຄວາມພະຍາຍາມຮ່ວມມືທີ່ແທ້ຈິງໃນທຸກໆຄວາມພະຍາຍາມສໍາລັບໂຄງການທັງໝົດ. ຄູຄວນ ຫຼືກເວັ້ນການຈັບຄູ່ນັກຮຽນທີ່ອ່ອນຫຼາຍກັບນັກຮຽນທີ່ເກັ່ງຫຼາຍ.

ສ້າງແຮງຈູງໃຈໃຫ້ກັບນັກຮຽນໂດຍການໃຫ້ສິ່ງຈູງໃຈພິເສດ

ການສະເຫນີແຮງຈູງໃຈພິເສດສາມາດຊ່ວຍກະຕຸ້ນໃຫ້ນັກຮຽນຈັບຄູ່, ໂດຍສະເພາະກັບນັກຮຽນທີ່ເກັ່ງ. ຄູບາງຄົນພົບວ່າການກຳໜົດໃຫ້ນັກຮຽນ ຈັບຄູ່ພຽງແຕ່ໜຶ່ງ ຫຼື ສອງວຽກນັ້ນມີປະໂຫຍດຫຼາຍ.

Pair programming ໂປຣແກຣມຈັດຄູ່

Pair Programming Practice

ປ້ອງກັນການໂກງໃນການເຮັດວຽກຮ່ວມກັນ (Prevent collaboration cheating)

ຄວາມທ້າທາຍສຳລັບຄູແມ່ນການຊອກຫາວິທີທີ່ຈະປະເມີນຜົນໄດ້ຮັບຂອງແຕ່ລະຄົນ, ໃນຂະນະທີ່ນຳໃຊ້ຜົນປະໂຫຍດຂອງການເຮັດວຽກ ຮ່ວມກັນ. ຈະຮູ້ໄດ້ແນວໃດວ່ານັກຮຽນຕັ້ງໃຈຮຽນ ຫຼື ຖືກໂກງ? ຜູ້ຊ່ຽວຊານແນະນຳໃຫ້ທົບທວນຄືນການອອກແບບຫຼັກສູດ ແລະ ການປະເມີນອີກ ຄັ້ງໜຶ່ງ ພ້ອມທັງປຶກສາຫາລືກັບນັກຮຽນຢ່າງຈະແຈ້ງ ແລະ ເປັນຮູບປະທຳ ກ່ຽວກັບພຶດຕິກຳທີ່ຈະຖືກຕີຄວາມໝາຍວ່າ ເປັນການໂກງ. ຜູ້ຊ່ຽວຊານ ຊຸກຍູ້ໃຫ້ຄູມີການມອບໜາຍວຽກໃຫ້ມີຄວາມໝາຍຕໍ່ນັກຮຽນ ແລະ ອະທິບາຍຄຸນຄ່າຂອງສິ່ງທີ່ນັກຮຽນຈະຕ້ອງໄດ້ຮຽນຮູ້ ເມື່ອເຮັດສຳເລັດ

ສະພາບແວດລ້ອມຂອງການຮຽນຮູ້ຮ່ວມກັນ (Collaborative learning environment)

ສະພາບແວດລ້ອມການຮຽນຮູ້ຮ່ວມກັນເກີດຂຶ້ນໄດ້ທຸກເວລາ ທີ່ຜູ້ສອນຮຽກຮ້ອງໃຫ້ນັກຮຽນເຮັດກິດຈະກຳການຮຽນຮູ້ຮ່ວມກັນ. ສະພາບ ແວດລ້ອມການຮຽນຮູ້ຮ່ວມກັນສາມາດມີສ່ວນຮ່ວມທັງກິດຈະກຳທີ່ເປັນທາງການ ແລະ ບໍ່ເປັນທາງການ ແລະ ອາດຈະບໍ່ລວມເຖິງການປະເມີນແບບ ໂດຍກິງ. ຕົວຢ່າງ, ນັກສຶກສາຄູ່ໜຶ່ງເຮັດວຽກກ່ຽວກັບການຂຽນໂປຣແກຣມ; ນັກສຶກສາກຸ່ມນ້ອຍໆສິນທະນາຄຳຕອບທີ່ເປັນໄປໄດ້ຕໍ່ກັບຄຳຖາມຂອງ ອາຈານໃນລະຫວ່າງການບັນລະຍາຍ ແລະ ນັກຮຽນເຮັດວຽກຮ່ວມກັນນອກຫ້ອງຮຽນເພື່ອຮຽນຮູ້ແນວຄວາມຄິດໃໝ່ໆ. ການຮຽນຮູ້ຮ່ວມກັນແມ່ນ ແຕກຕ່າງຈາກໂຄງການທີ່ນັກຮຽນ "ແບ່ງປັນ ແລະ ເອົາຊະນະ." ເມື່ອນັກຮຽນແບ່ງວຽກ, ແຕ່ລະຄົນຈະຮັບຜິດຊອບພຽງແຕ່ສ່ວນໜຶ່ງຂອງການແກ້ໄຂ ບັນຫາ ແລະ ມີໂອກາດຈຳກັດຫຼາຍສຳລັບການເຮັດວຽກຜ່ານບັນຫາຮ່ວມກັບຄົນອື່ນ. ໃນສະພາບແວດລ້ອມທີ່ມີການເຮັດວຽກຮ່ວມກັນ, ນັກຮຽນມີ ສ່ວນຮ່ວມໃນການສິນທະນາທາງປັນຍາເຊິ່ງກັນ ແລະ ກັນ.

ອົງການ A ກຳລັງວາງແຜນທີ່ຈະອອກປີ້ຄອນເສີດ ສຳລັບຄອນເສີດຂອງນັກຮ້ອງ idol. ໃນທີ່ນີ້, n ແມ່ນຈຳນວນຕົວເລກທີ່ input ແລະ ຈຳນວນບ່ອນນັ່ງຖືກຈັດລຽງດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້. n* n ບ່ອນນັ່ງຖືກວາງໄວ້ເມື່ອ n ຖືກກຳນົດໃຫ້ເປັນ input. ດ້ານລຸ່ມນີ້ເອີ້ນວ່າ array matrix ທີ່ຮຸບຮ່າງເໜືອນງວງຊ້າງ. ຈຶ່ງຂຽນໂປຣແກຣມທີ່ສ້າງ array ຂອງຕົວເລກເຫຼົ່ານີ້.

Output Example

Ent	er n	: 5	•	
1	.ei ii 2	3	4	5
10	9	8	7	6
11	12	13	14	15
20	19	18	17	16
21	22	23	24	25

